

Rhagoletis pomonella

V prechádzajúcom článku sme čitateľom priblížili karanténneho škodcu *Rhagoletis fausta*. Zo Severnej Ameriky však pochádza aj iný karanténny druh a to konkrétne *Rhagoletis pomonella*. Na rozdiel však od minulej vrtivky, *Rhagoletis pomonella* škodí prevažne na jabloni. Zriedkavejšie sa môže vyskytnúť na marhuli, čerešni, slivke, prípadne hlohu. Ázijská hruška, známa pod latinským názvom *Pyrus pyrifolia* sa rovnako považuje za hostiteľa.

Dospelé samičky majú priemernú dĺžku asi 5,2 mm, samčekovia 3,9 mm. . Opät' sa na priesvitných krídlach vytvára typická kresba, ktorú tvoria štyri nepravidelné priečne tmavé pruhy, z nich tri vonkajšie pripomínajú písmeno F. Vajíčko je biele, podlhovasté; 0,7 až 1 mm dlhé. Larva dosahuje dĺžku 8 až 10 mm.. Je žltobiela, beznohá a bezhlavá. Kukla (pupárium) je 4 – 6,5 mm dlhá, žltohnedá a má oválny tvar. Rovnako ako *Rhagoletis fausta*, aj tento druh si môžete zameniť s inými druhmi vrtiviek, ktoré sa v našich podmienkach už vyskytujú.

Obr. 1 – *Rhagoletis pomonella*

(Zdroj: <https://gd.eppo.int/taxon/RHAGPO/photos>)

Príznakom sú kľukaté chodbičky pod šupkou jablák alebo drobné vpichy v mieste kladenia vajíčok. Červivé plody podliehajú hnilobe. Rozrezaním podozrivých plodov zistíte buď chodbičky alebo larvy škodcu. V tomto prípade je vhodné nezamieňať si tieto príznaky s červivosťou vyvolanou obalovačom jablčným, ktorého húsenice majú vyvinuté končatiny i hlavu. Napadnuté plody bývajú deformované a predčasne opadávajú. Za rok má tento škodca spravidla iba jednu generáciu. Škodca prezimuje v štádiu kukly v pôde pod hostiteľskými rastlinami. V opadaných plodoch sú stále prítomné larvy, ktoré tu zotrávajú až kým nedosiahnu vývojovú zrelosť, čo môže v závislosti od podmienok trvať až do začiatku decembra. Až potom plod larva opustí a kuklí sa plytko v pôde. Imága sa roja od júna do augusta. Pohlavne dospelá samička dokáže naklásať až 200 vajíčok. Dospelí jedinci môžu prežiť po dobu 40 dní.

Obr. 2 – Jablko poškodené karanténnym škodcom *Rhagoletis pomonella*

(<https://gd.eppo.int/taxon/RHAGPO/photos>)

Rhagoletis pomonella môže byť monitorovaná pomocou žltých lepových lapačov, ktoré odchyťávajú obe pohlavia. Aktívne sa škodca dokáže šíriť iba na krátke vzdialenosti. Na ďalšie územia však môže byť šírený pomocou prepravy napadnutých plodov alebo pôdou, v ktorej by sa v štádiu kukly v koreňovom bale škodca vyskytoval.

Prieskum na tohto škodcu vykonávajú rastlinolekárski inšpektori ÚKSÚP už niekoľko rokov, doteraz nebol na území Slovenska zistený. V prípade podozrenia na výskyt tohto škodcu je nevyhnutné kontaktovať ÚKSÚP, a to telefonicky na telefónnom čísle 02/59 88 03 45, e-mailom na ochrana@uksup.sk alebo písomne na adresu:

Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave
Odbor ochrany rastlín
Matúškova 21
833 16 Bratislava.

V prípade potvrdenia výskytu vydáva ÚKSÚP prísne rastlinolekárske opatrenia, ktorých cieľom je eradikovať tohto karanténneho škodcu Únie.

Ing. Ivana Bugriová
ÚKSÚP – OOR
26.11.2021